

LIETUVOS MENO KŪRĖJŲ ASOCIACIJA

LITHUANIAN ASSOCIATION OF ARTISTS

Lietuvos architektų sąjunga / Lietuvos dailininkų sąjunga / Lietuvos dizaino sąjunga
Lietuvos fotomenininkų sąjunga / Lietuvos kinematografininkų sąjunga / Lietuvos kompozitorių sąjunga
Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga / Lietuvos muzikų sąjunga / Lietuvos rašytojų sąjunga
Lietuvos tautodailės kūrėjų asociacija / Teatro sąjungos meno kūrėjų asociacija / Nacionalinė žurnalistų kūrėjų asociacija

K. Sirvydo g. 6, LT-01101 Vilnius, Lietuva. Tel. + (370 5) 212 39 19, el.p. info@lmka.lt

2021-01-18 Nr. 1

Originalas paštu siunčiamas nebus

Lietuvos Respublikos Prezidentui
S. Daukanto a. 3, Vilnius
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei
Gedimino pr.53, Vilnius
Lietuvos Respublikos Ministrui pirmininkei
Gedimino pr.11, Vilnius
LR Seimo kultūros komitetui
Gedimino pr.53, Vilnius
Šalies žiniasklaidai

LIETUVOS MENO KŪRĖJŲ ASOCIACIJA: KULTŪRAI SKIRTI PINIGAI TURI BŪTI SKIRSTOMI ATSAKINGAI

Lietuvos meno kūrėjų asociacija (LMKA), jungianti 12 savarankiškų kūrybinių organizacijų ir atstovaujanti per 4400 kūrėjų, išsako savo nuomonę dėl skandalingo Lietuvos kultūros tarybos 2020 lapkričio 24 dienos sprendimo skirti daugiau nei 30 tūkst. eurų subsidiją Rusijos atlikėjų Filipo Kirkorovo ir Michailo Šufutinskio pasirodymų Lietuvoje organizatoriams. Žinia apie šį sprendimą pribloškė Lietuvos piliečius ir ypač kultūros ir meno žmones tuoju po kruvinosios Sausio 13-osios trisdešimtųjų metų paminėjimo, 2021 m. sausio 14 dieną.

LMKA nori atkreipti dėmesį, kad jau ne kartą į viešumą buvo iškelti daug abejonių keliantys LKT sprendimai, bet juos priėmusiems žmonėms jokios nuobaudos neskiriamos, jiems ir toliau buvo leidžiama veikti savo nuožiūra. Aišku, kad sudėtinga sąžiningai ir atsakingai paskirstyti visoms kultūros lauke veikiančioms kultūros ir meno organizacijoms trupinius nuo Vyriausybės stalo. Per visus trisdešimt Nepriklausomybės metų Lietuvos kultūros finansavimas buvo gėdingai mažas, pastaruoju metu dėl pandemijos ypač nukentėjo Lietuvos kultūros lauke dirbantys žmonės, meno kūrėjai. Kultūros ir meno organizacijoms kiekvienais metais keliami vis didesni reikalavimai, jos privalo pildyti vis sudėtingesnes paraiškas ir įrodinėti, kad apskritai yra vertos to kuklaus finansavimo. Meno žmonės, užuot kūrę, yra priversti užsiimti vadyba, kurti „superinius“ projektus ir laukti su ištiesta ranka prie LKT durų tikėdamiesi, kad galbūt bus išgirsti. Tuo tarpu Rusijos popso atstovų propaguotojams mokesčių mokėtojų pinigai skiriami be jokių konkursų vien už tai, kad nebuvo suorganizuoti ar atidėti koncertai.

LMKA nori atkreipti dėmesį, ką apie Tarybos sprendimų priėmimą ir ekspertinį vertinimą sako Lietuvos kultūros tarybos įstatymo, 10 straipsnio 3 punktas: „Sprendimus dėl lėšų skyrimo Taryba priima tik įvertinusi ekspertų išvadą. Ekspertai vertina kultūros ir meno projektų, pretenduojančių gauti Tarybos finansavimą, dokumentus pagal Tarybos nustatytus rėmimo ir vertinimo kriterijus. Taryba turi teisę po diskusijos su išvadą rengusiais ekspertais priimti kitokį negu ekspertų rekomenduotą sprendimą.“ Manome, kad šio įstatymo nesilaikė Kultūros ministras, rašydamas 2020

m. liepos 1 d. įsakymą Nr. IV-922, kuriuo numatoma, kad ekspertinis vertinimas netaikomas Gairių 21 ir 24 priede nustatyta tvarka teikiamiems prašymams. Jo nesilaikė ir Kultūros taryba 2020 m. lapkričio 24 d. „atskiruoju“ sprendimu Nr. LKT-151(1.2) skyrusi lėšas minėtų koncertų organizatoriams.

2020 m. lapkričio 9 dieną pasirašytos koalicijos sutarties vertybinių įsipareigojimų dalyje išdėstytos šios pozicijos: „Skaidrumas ir aukščiausi politinės etikos standartai. Moralinius ir etinius kriterijus savo veiklai kelsime tolygiai teisiniams, suprasdami, kad politinės atsakomybės prisiėmimui pakanka ir moralinių priežasčių. Politinę kultūrą Valstybėje stiprinsime ir žmonių pasitikėjimą politika grąžinsime asmeniniu pavyzdžiu.“

LMKA nuomone, valstybės tarnautojai, sukurdę ir pasirašę tokius įsakymus ir sprendimus, pagal kuriuos Krymo okupacijos rėmėjams švaistomi Lietuvos žmonių pinigai, turėtų atsakyti už savo veiksmus ir būti atitinkamai įvertinti. Ar ne laikas būtų ne tik deklaruoti, bet ir įgyvendinti politinę kultūrą? Žinoma, sprendimas yra politikų rankose, jie turėtų Lietuvos žmonėms paaiškinti, kokius potvarkius turi teisę priimti valstybės tarnautojai ir kodėl su naujos Vyriausybės palaiminimu jie, net ir susikompromitavę, vėl gali užimti aukštas pareigas. Labai laukiame to „asmeninio pavyzdžio“ ir tikimės, kad naujojo Seimo dauguma, demonstruodama asmeninę atsakomybę, laikysis Koalicijos sutartyje deklaruotų vertybinių įsipareigojimų.

Lietuvos meno kūrėjų asociacija